

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **Mgr. D. B.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 118/16, Praha 1, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalované spočívajícím v neumožnění složení advokátního slibu a odepření zápisu do seznamu advokátů České advokátní komory, v řízení o vyloučení soudce Městského soudu v Praze Mgr. Marka Bedřicha ve věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 11 A 66/2025,

t a k t o :

Soudce Městského soudu v Praze Mgr. Marek Bedřich **je vyloučen** z projednávání a rozhodnutí věci vedené Městským soudem v Praze pod sp. zn. 11 A 66/2025.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce podal dne 16. 6. 2025 u Městského soudu v Praze žalobu proti nezákonnému zásahu žalované spočívajícímu v tom, že mu neumožnila složení slibu advokáta a nezapsala jej do seznamu advokátů s odůvodněním, že nesplňuje podmínku bezúhonnosti.

[2] Mgr. Marek Bedřich, který je předsedou senátu, kterému tato věc byla v souladu s rozvrhem práce přidělena, dne 25. 11. 2025 oznámil místopředsedovi Městského soudu v Praze skutečnosti, o nichž je přesvědčen, že zakládají důvod pochybovat o jeho nepodjatosti ve smyslu § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Konkrétně uvedl, že žalobce je jeho spolužák z kruhu, oba ukončili Právnickou fakultu Univerzity Karlovy současně. Až do doby, kdy se žalobce dopustil trestného činu zpronevěry, které vedlo k jeho vyškrtnutí ze seznamu advokátů, se s ním setkával i neformálně. Vztahy se spolužáky v rámci kruhu považuje za přátelské, nikoli pouze formálně kolegiální. Také se pravidelně a přátelsky setkává s dalším spolužákem Mgr. Pavlem Vernerem, advokátem, jenž byl v minulosti společník spolu se žalobcem v jedné advokátní kanceláři. Mgr. Bedřich s Mgr. Vernerem v minulosti řešil i otázku odsouzení žalobce, jeho vyškrtnutí ze seznamu advokátů ČAK a případné možnosti jeho opětovného zápisu (viz řízení u Městského soudu v Praze sp. zn. 17 A 90/2023) spolu opakovaně probírali. Mgr. Pavel Verner jej na posledním setkání spolužáků v květnu 2025 informoval o tom, že žalobce i nadále usiluje o opětovné zapsání do seznamu advokátů a proti případným dalším zamítavým rozhodnutím žalované se hodlá bránit žalobou ve správním soudnictví.

[3] Místopředseda Městského soudu v Praze na rozdíl od předsedy senátu Mgr. Marka Bedřicha nehledal dostatečný důvod pochybovat o jeho nepodjatosti, jenž by mohl ospravedlnit výjimečné odnětí věci zákonnému soudci, a proto věc dle § 8 odst. 3 s. ř. s. předložil k rozhodnutí Nejvyššímu správnímu soudu. Úvodem shrnul, že důvodem vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci je taková povaha subjektivního vztahu soudce k věci samé, k účastníkům či jejich zástupcům, která je natolik objektivizovatelná, že lze důvodně pochybovat o soudcově nepodjatosti (viz bod 9 usnesení NSS č. j. Nao 149/2021–81). Doplnil, že v usnesení ze dne 13. 3. 2014, č. j. Nao 86/2014–15, Nejvyšší správní soud konstatoval, že *„soudce je právní profesionál, jehož ústavní jakožto i mravní povinností je dbát o nezávislé a nestranné rozhodování. S výkonem funkce soudce je proto nerozlučně spjat požadavek na to, aby se soudce byl schopen oprostit od nepatřičných vnějších vlivů na jeho rozhodovací činnost. Méně intenzivní vlivy na svou rozhodovací činnost tak musí být soudce být schopen odfiltrovat s ohledem na nároky své profese. Pokud tedy intenzita rušivých vlivů nedosáhne určité kritické úrovně, nemohou vzniknout legitimní pochybnosti o tom, že soudce není schopen dostát požadavkům na nezávislé a nestranné rozhodnutí, které jsou na něj kladeny a kterých si musí být vědom.“*

[4] Navázal, že jde o relativně hraniční případ. Z hlediska objektivních okolností však neshledal, že by předsedou senátu předestřené informace o povaze jeho vztahu s oběma jmenovanými představovaly z pohledu § 8 s. ř. s. relevantní vztah k žalobci nebo k věci samé. Dále poukázal na judikaturu týkající se podmínek pro vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci (usnesení NSS č. j. Nao 150/2021–40, Nao 246/2017–46, Nao 87/2023–65, Nao 362/2017–56, Nao 14/2007–26, Nao 114/2020–20 a usnesení Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 47/17).

[5] Přiklonil se k tomu, že předsedou senátu popsany vztah s žalobcem, resp. jeho bývalým společníkem spadá spíše do kategorie méně intenzivních vlivů, které k vyloučení soudce z rozhodování vést nemají. Ve prospěch tohoto závěru svědčí také omezeně konkrétní popis míry přátelského vztahu mezi předsedou senátu a žalobcem, zejména to, že se již několik let nesetkávají. Ani přetrvávající přátelský vztah předsedy senátu s bývalým společníkem žalobce nemůže vést k opačnému závěru, neboť ani tento vztah nedosahuje kritické intenzity. Nadto vzhledem k jeho zprostředkovanému charakteru lze pochybovat, zda by takový vztah mohl představovat důvod pro konstatování objektivní podjatosti předsedy senátu. Ani jiné skutečnosti uváděné předsedou senátu neindikují, že v daném případě byla dosažena kritická míra úrovně vyvolávající u vnějšího nezájatého pozorovatele legitimní objektivní pochybnosti o nepodjatosti. Takové skutečnosti se nepodávají ani z obsahu spisu či z jiných dostupných zdrojů. Za klíčové místopředseda soudu označil, že předseda senátu neindikoval, že by snad měl o konkrétních skutkových okolnostech případu, které budou základem rozhodování v této věci, nabýt jakékoli relevantní mimoprocesní poznatky. Závěrem uvedl, že vnímá, že postup předsedy senátu je primárně vyvolán zájmem na opatrném a obezřetném přístupu k potenciálně problematické situaci, kdy žalobce a jeho bývalého společníka s ním pojí či pojily určité přátelské vazby, byť nijak intenzivní. Soudce je však právní profesionál, jehož povinností je dbát o nezávislé a nestranné rozhodování a který musí být schopen oprostit se od vnějších vlivů a méně intenzivní vlivy na svou rozhodovací činnost odfiltrovat.

pokračování

[6] Žalovaná ve vyjádření k možné podjatosti předsedy senátu Mgr. Bedřicha uvedla, že má za to, že jsou dány důvody pochybovat o jeho nepodjatosti, neboť ve svém oznámení uvedl, že s bývalým společníkem žalobce opakovaně probírali situaci žalobce. Nešlo tedy o případ, kdy by se předseda senátu pouze dozvěděl o krocích žalobce, jež jsou důvodem vedení tohoto soudního řízení, ale s bývalým kolegou žalobce o této věci opakovaně hovořil. To logicky vzbuzuje obavu, že předseda senátu o projednávané věci získal informace mimo soudní spis a že si na jejich základě začal vytvářet názor na posouzení žaloby. Předseda senátu by tak měl být vyloučen z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 11 A 66/2025.

[7] Žalobce se nevyjádřil.

[8] Podle § 8 odst. 1 zákona s. ř. s., *soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v projednávané věci, nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

[9] Garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce, je jedním z pilířů práva na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen vskutku výjimečně a z opravdu závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezájatě a spravedlivě (srov. např. usnesení NSS ze dne 29. 4. 2003, čj. Nao 19/2003-16, či ze dne 13. 7. 2017, čj. Nao 246/2017-46).

[10] Nestrannost soudce je především subjektivní psychologickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci. Při posuzování námitky podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti o nezájatosti soudce v konkrétním případě. Vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nikoliv jen na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnosti o nepodjatosti konkrétního soudce; při posuzování této otázky je tedy třeba učinit úvahu, zda – s ohledem na okolnosti případu – lze mít za to, že by soudce podjatý mohl být. Otázka podjatosti nemůže být ve všech případech postavena zcela najisto, nicméně rozhodovat o této otázce je nutno vždy na základě existujících objektivních skutečností, které k subjektivním pochybnostem o nepodjatosti soudce vedou. K vyloučení soudce může v zásadě dojít teprve tehdy, pokud je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebudou moci nebo schopni nezávisle a nestranně rozhodovat (srov.

nález Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01, usnesení NSS ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003–16, a ze dne 22. 1. 2014, č. j. Nao 9/2014-31).

[11] Soudcův poměr k účastníkům či k jejich zástupcům může být založen především příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, tj. vztahem přátelským (či naopak vzájemně nepřátelským), může jít také o vztah ekonomické závislosti (srov. usnesení NSS ze dne 25. 3. 2015, č. j. Nao 90/2015-17). Důvod podjatosti v těchto případech nastane i za situace, kdy se tento vztah navenek nijak neprojevuje (srov. usnesení NSS ze dne 29. 7. 2021, č. j. Nao 150/2021-40).

[12] Nejvyšší správní soud předně podotýká, že předseda senátu Mgr. Marek Bedřich postupoval v souvislosti s oznámením svého vztahu k žalobci příkladně a svůj vztah řádně a transparentně oznámil.

[13] Nejvyšší správní soud při posouzení věci vycházel mj. z usnesení ze dne 22. 1. 2014, č. j. Nao 9/2014-31, v němž uvedl, že „z psychologického hlediska lze označit vztah skutečného přátelství za velmi silnou (jednu z nejsilnějších) motivaci určitého apriorně zaměřeného jednání.“ Dále také konstatoval, že „teprve při určité intenzitě přátelského vztahu lze, nepochybně jen hypoteticky, zvažovat jeho psychologický dopad i z hlediska zachování přirozené schopnosti nezájatého řešení případu.“ Tyto obecné závěry platí také v posuzované věci. K dispozici sice není žádný důkaz o skutečné povaze nebo intenzitě přátelského vztahu mezi předsedou senátu a žalobcem. Je ovšem rozhodující, že předseda senátu Mgr. Bedřich shledal svůj přátelský vztah vůči žalobci za natolik intenzivní, že inicioval postup podle § 8 odst. 3 s. ř. s. Stejně jako ve věci sp. zn. Nao 9/2014 nejde o žádnou jistotu, jen pravděpodobnost v rozsahu, který vyjadřuje ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. Jedná se tudíž o hraniční případ. Z vyjádřeného subjektivního postoje předsedy senátu je však namístě dovodit pochybnosti o nepodjatosti předsedy senátu i v objektivní rovině. K tomu navíc přistupuje skutečnost, že předseda senátu dle svého prohlášení situaci žalobce a možnosti jeho opětovného zápisu do seznamu advokátů opakovaně probíral s jeho bývalým společníkem z advokátní kanceláře. Touto cestou se tudíž o věci mohl mimoprocesní cestou dozvědět informace, které mohly ovlivnit jeho názor na předmětnou věc, a tudíž i na její posouzení. V této skutečnosti Nejvyšší správní soud spatřuje další možnou objektivně danou pochybnost o jeho nepodjatosti.

[14] Nejvyšší správní soud si je s ohledem na svou judikaturu vědom, že pokud vztah soudce k dané věci, účastníkům či k jejich zástupcům nedosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebude schopen nezávisle a nestranně rozhodovat, je u osobnosti soudce třeba vycházet z premisy, že „se jedná o profesionála, který dokáže oddělit svoje soukromé zájmy od rozhodovací činnosti, na které se podílí, a u něhož je vždy na prvním místě respektování profesní a osobní cti“ (srov. usnesení NSS ze dne 11. 6. 2010, č. j. Nao 46/2010-78). Na straně druhé je však nutné zohlednit to, že otázka podjatosti nemusí být postavena zcela najisto, ale k jejímu konstatování postačí pochybnost o nepodjatosti soudce založená na objektivních skutečnostech konkrétního případu. Nejvyšší správní soud v případě předsedy senátu Mgr. Bedřicha shledal uvedené relevantní objektivní skutečnosti, které vedou k možným pochybnostem o jeho nepodjatosti. Na základě výše uvedeného je třeba konstatovat, že vztah předsedy senátu Mgr. Bedřicha

pokračování

k žalobci přesahuje kritickou míru, nad níž mohou vzniknout pochybnosti o jeho nepodjatosti.

[15] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů rozhodl o vyloučení soudce Městského soudu v Praze Mgr. Marka Bedřicha z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 11 A 66/2025.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. ledna 2026

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu